

H13a – Ædetidsstyring (Big Dutchman)

Sensor til ædetidsstyring, monteres i krybben. Tjek følerne ved ventiler med 0-værdier.

Systemet

Systemet justerer selv fodermængden op og ned i forhold til, hvor hurtigt grisene æder i sekunder på den enkelte ventil

Daglige rutiner

1. Grisene indsættes på den aktuelle vægt uden reduktion. Ved store foderrester i krybberne de første dage kan ventilerne undtagelsesvis reduceres manuelt.
2. Tjek, hvor meget grisene har ædt i % af kurvens dagsration de sidste 7 dage (Ventilregulering). Ventiler, hvor der er ædt minimum eller maksimum, skal tilses og noteres.
3. Tjek reelle ædetid for 0-værdier. Ventiler med 0-værdier tjekkes for overspring og evt. fejl på føler.

Vær opmærksom på

Systemet justerer foder på baggrund af mange parametre, der hænger sammen. Ændres bare én parameter, påvirkes alle parametre, og dermed måden systemet justerer på. Dette gælder bl.a. foderkurve, antal daglige fodringer, interval mellem fodringer, procentfordeling af foder over døgn, ideelle ædetid samt systemindstillinger.

Beregningsparametre:

Føleren

Følerens placering og højde er afgørende for volumen af foder under føleren. Volumen under føleren skal være den samme i alle trug (ca. 0,75 liter pr. indsat gris).

Minimum og maksimum afvigelse i % (foderkurven)

Angiver, hvor meget systemet minimum/maksimum må afvige fra foderkurven i procent af dagsrationen.

Ideelle ædetid (Ventil tidsudmåling)

Udgangspunktet for, hvornår systemet skal justere op eller ned. Defineres i sekunder.

Max. ædetid – reduktion og overspring (Ventil tidsudmåling)

Angiver det maximale antal sekunder, føleren må føle foder efter udfodring. Hvis disse sekunder er overskredet, reduceres ventilen med minimumsafvigelsen fra kurven, medmindre andet er indstillet. Er føleren fortsat påvirket ved næste føleretest, springes fodringen over ved denne ventil.

Systemindstillinger (Systemvariable 7)

Angiver, hvor meget systemet skal justere op og ned pr. fodring ift. hvor mange sekunder grisene har ædt hurtigere eller langsommere end udgangspunktet

Pkt. Supplerende kommentarer – Ædetidsstyring
<p>1. Ideelle/optimale-ædetid Udgangspunktet for, hvornår systemet skal justere op eller ned. Defineres i sekunder. Beskriver det antal sekunder, der går fra, at føleren føler foder og indtil, at foderet er under føleren. Målet er, at sekunder indstilles så tæt på det aktuelle gennemsnit i besætningen. Som udgangspunkt indstilles den ideelle ædetid under <u>ventiler</u> -> <u>ventil tidsudmåling</u> -> <u>ideelle/optimale-ædetid</u>.</p> <p>Ideelle/optimale ædetid kan også indstilles varieret sammen med kurven (på nyeste programversioner). Giver mulighed for, at ideelle/optimale ædetid ændrer sig i takt med grisens alder og kg. Indstilles under <u>kurver</u> -> <u>kurver for slagtesvin</u> -> <u>vælg den/de kurver der anvendes</u> -> <u>indstilles under ædetidoptimalt</u>.</p>
<p>2. Max ædetid Indstilles i sekunder. Indstilles standard til 1.800 sek. Hvis ventilen føler foder efter 1.800 sekunder vil ventilen blive nedreguleret til minimumafvigelsen på foderkurven. Hvis ventilen fortsat føler foder, når der laves følertest inden næste opblanding, vil ventilen springes over og ikke få foder. Dermed får ventilen altså både et overspring og vil på den efterfølgende fodring være reguleret ned til minimumsafvigelsen fra kurven. Minimumsafvigelsen kan indstilles yderligere ved at trykke <u>KD efterfulgt af enter</u>.</p>
<p>3. Minimum og maksimum afvigelse i % fra kurven Angiver, hvor meget systemet minimum/maksimum må afvige fra foderkurven i procent af dagsrationen fra kurven. Sikrer, at systemet ikke justerer for voldsomt op og ned. Målet er at indstille dette, som man selv manuelt ville justere foderet med på de enkelte punkter på kurven.</p> <p>Indstilles under <u>kurver</u> -> <u>kurver for slagtesvin</u> -> <u>vælg den/de kurver der anvendes</u> -> indstilles under <u>adlibitum minimum %</u> og <u>adlibitum maximum %</u></p>
<p>4. Systemindstillinger Angiver, hvor meget systemet skal justere op og ned pr. fodring, ift. hvor mange sekunder, grisene har ædt hurtigere eller langsommere end udgangspunktet. Flere parametre hænger sammen i denne indstilling og påvirker hinanden. Indstilles under <u>system</u> -> <u>SV7 ædetidsstyret fodring</u></p> <p><u>Regulerings faktor ædetid sek.</u> indstilles standard til 30 sek. <u>Regulerings faktor op pct.</u> indstilles standard til 3 %. <u>Regulerings faktor ned pct.</u> Indstilles standard til 6 %.</p> <p>Ovenstående betyder, at for hver gang, den reelle ædetid afviger med 30 sek. fra den ideelle ædetid reguleres der op med +3%, hvis grisene har ædt hurtigere og ned med -6%, hvis de har ædt langsommere. Sagt på en anden måde, vil der med denne indstilling reguleres op med +1% pr. 10 sekund og ned med -2% pr. 10 sekund.</p> <p>Formel: $\text{Ideelle ædetid} - \text{reelle ædetid} / \text{reguleringsfaktor} \times \text{reguleringsfaktor i pct.} = \% \text{ regulering}$.</p> <p><u>Max regulerings % op.</u> Kan indstilles til eks. 6 % <u>Max regulerings % ned.</u> Kan indstilles til eks. 6 %</p> <p>Ovenstående betyder, at der maksimalt kan reguleres op med 6% og ned med 6% pr. fodring. Også selvom formlen har regnet til mere. Dermed sikres det, at der ikke reguleres til</p>

den maksimale afvigelse fra kurven på kun én fodring, med mindre maxædetid er overskredet

4. Fremgangsmåde for indstilling

A. Samme volumen under hver enkelt føler

Der skal være 0,75 liter vand under føleren pr. indsat gris på ventilen. Eksempelvis 32 indsatte grise på ventilen x 0,75 L vand = 24 liter vand under føleren. Hæld 24 liter vand i krybben og monter føleren i denne højde. Lav en træklods, der passer til højden og monter alle andre følere i samme højde, der hvor krybbe og indsatte grise er ens.

Haves der forskellige typer af krybber eller varierer antallet af indsatte grise på ventilen, gentages overstående fremgangsmåde, således at det sikres, at der haves 0,75 liter vand under føleren.

Højden er typisk mellem 15-30 mm. over krybbebund.

B. Indtast foderkurve, fodertider, antal daglige fodringer og tørstofprocent

Ovenstående er afgørende for ædetiden i sekunder og skal være indstillet inden næste tjekpunkt. Vær opmærksom på, at ændringer af dette vil ændre ædetiden, og dermed måden, systemet justeres på.

C. Minimum og maksimum afvigelse pr. dag

Indstil efter, hvor meget, du selv ville regulere manuelt op/ned på de enkle punkter på den valgte kurve. Eksempelvis -30% i ved indsættelse og -10% 3 uger efter indsættelse. Foderkurven skal være så høj, at det kun er nødvendigt med en maksimumsafvigelse på +5% indtil slutstyrke.

D. Minimum og maksimum afvigelse pr. fodring

Ved meget korte eller meget lange ædetider vil systemet justere helt i minimum eller maksimum af kurven på én fodring. Derfor er det godt at indstille et minimum og maksimum i %, systemet må justere pr. fodring. Typisk optil +/-10% pr. fodring. Det er en god idé at indstille + og - faktoren ens. Dette giver en mere stabil fodring.

E. Hvor hurtigt æder grisene

Noter/aflæs ædetiden i sekunder fra indsættelse og indtil grisene er på slutstyrke. Gennemsnittet af disse sekunder skal bruges som udgangspunkt for ideelle ædetid / tid tom trug. Alternativt kan 240 sekunder anvendes, HVIS der er 0,75 L vand under føleren pr. indsat gris.